

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра європейського права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОРІВНЯЛЬНЕ ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський рівень)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма – «Міжнародне право»

Факультет міжнародних відносин

2023

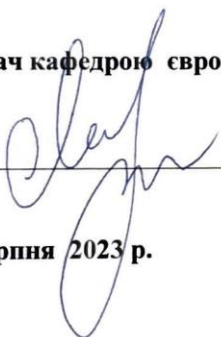
Робоча програма навчальної дисципліни «Порівняльне цивільне процесуальне право» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 293 «Міжнародне право» факультету міжнародних відносин. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2023. - 33 с.

Розробники:

Брацук Іван Зіновійович, к. ю. н, доц., доцент кафедри європейського права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри європейського права
Протокол № 1 від “30” серпня 2023 р.

Завідувач кафедри європейського права

_____ (д.ю.н., проф. Микієвич М.М.)

“30” серпня 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Порівняльне цивільне процесуальне право» розроблена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальністю: 293-«Міжнародне право» галузі знань – 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 29 міжнародні відносини <hr/> (шифр, назва)	Нормативна	
Модулів	Напрямок 293 Міжнародне право <hr/> (шифр, назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів	Спеціальність (професійне спрямування) Міжнародне право	четвертий	-й
Курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		7-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32год.	год.
		Семінарські заняття	
		32 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		116 год.	год.
Вид контролю: іспит			

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – дослідження функціонування інститутів цивільного процесуального права, а також виявлення особливостей розгляду цивільно-процесуальних справ в судах різних інстанцій в країнах англосаксонської та

континентальної правової сім'ї. При цьому, ключову роль, присвячується специфіці та особливостям розгляду цивільних процесуальних справ судами України.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування у студентів розуміння понятійно-категоріального апарату;
- виокремити та проаналізувати проблеми, котрі мають місце під час розгляду цивільних справ судами, як в нашій державі так і в зарубіжних країнах а також запропонувати шляхи їх вирішення
- отримання необхідних навичок щодо застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Знання і розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях
- ЗК 9. Здатність аргументовано обирати шляхи вирішення проблеми професійного спрямування, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.
- ЗК 10. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його постійного розвитку, дотримуватися принципу верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- ФК 5. Здатність застосовувати знання засад та змісту основних галузей та інститутів міжнародного публічного права, права ЄС та національного права.
- ФК 13. Здатність адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи у національній правовій системі.
- ФК 14. Здатність надавати юридичні висновки і консультації з питань міжнародного права, національного права України; визначати юридичні ризики зовнішньоекономічних ініціатив, встановлювати шляхи їхньої мінімізації.
- ФК 16. Уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; проводити дискусію з міжнародно-правових та загально-юридичних питань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:

- історичні, національні та правові передумови завдяки яким встановлювалась та розвивалась процедура розгляду судами цивільних справ в країнах континентальної та англосаксонської системи права;

- основні принципи на яких базується процедура розгляду цивільних справ судами України та зарубіжних країн.
- особливості та специфіку здійснення цивільного правосуддя в нашій державі та зарубіжних країнах;
- наявність проблем та їх вирішення в контексті розгляду судами цивільних справ в країнах континентальної та англосаксонської системи права.

У процесі вивчення початкової дисципліни студенти **повинні вміти:**

- оцінювати стан відповідності та належного функціонування вітчизняної судової в контексті розгляду цивільних справ;
- застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань, пов'язаних з процесом розгляду у судах цивільних справ в нашій країні
- орієнтуватися в літературі за фахом.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Визначати переваги аргументів у процесі аналізу заздалегідь невідомих умов та обставин
- ПРН 2. Проводити збір та аналіз матеріалів з різних джерел
- ПРН 7. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- ПРН 10. На професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загально юридичних питань: поважати опонентів та їхню позицію.
- ПРН 11. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- ПРН 13. Представляти інтереси клієнта у судах України та третейських судах, утворених за законодавством України, а також у міжнародному комерційному арбітражі та міжнародних судових установах.
- ПРН 20. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів на національному та міжнародному рівнях.

Навчальна дисципліна «Порівняльне цивільне процесуальне право» знаходиться в тісному зв'язку з навчальними дисциплінами: «Теорія держави і права», «Судові системи і порівняльне судове право», «Порівняльне цивільне право», «Порівняльне конституційне право».

3. Програма навчальної дисципліни

Тема №1 Порівняльне правознавство та цивільно-процесуальне право

Поняття порівняльного правознавства. Співвідношення термінів «порівняльне правознавство», «порівняльне право» та «компаративістика». Порівняльне правознавство як наука та навчальна дисципліна. Предмет порівняльного правознавства та його співвідношення з об'єктом дослідження. Методологія порівняльного правознавства.

Проведення порівняльно-правових досліджень на мікро- та макрорівнях. Особливості проведення синхронного, асинхронного та бінарного порівняння. Місце та роль порівняльного правознавства в системі юридичних дисциплін. Цивільно-процесуальне право, як об'єкт дослідження порівняльного правознавства. Порівняльне правознавство як засіб уніфікації та гармонізації права.

Тема №2 Поняття та джерела цивільно-процесуального права України та зарубіжних країн

Поняття та значення цивільного процесуального права в національних правових системах світу. Цивільно-процесуальне право та цивільний процес: співвідношення понять. Порівняльне цивільно-процесуальне право як наука та навчальна дисципліна. Порівняльне цивільно-процесуальне право та його місце в системі юридичних дисциплін.

Поняття, особливості та класифікація джерел цивільного процесуального права. Система джерел цивільного процесуального права в країнах англосаксонської та континентальної правових систем. Прецедент як джерело цивільного процесуального права. Федеральні правила судочинства як особливе джерело цивільного процесуального права. Нормативно-правові акти, звичаї та доктрини як джерела цивільного процесуального права. Джерела європейського цивільного процесуального права та їх особливості.

Тема №3 Принципи цивільного процесуального права України та зарубіжних країн

Поняття, ознаки та значення принципів цивільного процесуального права України та зарубіжних країн. Система принципів цивільного процесуального права в Україні та зарубіжних країнах їх класифікація. Організаційні принципи правосуддя по цивільних справах. Принцип одноособовості та колегіальності розгляду цивільних справ. Принцип участі присяжних (жюрі) в здійсненні правосуддя в цивільних справах. Принцип виборності та призначуваності суддів. Принципи незмінності та незалежності суддів.

Процесуальні принципи цивільного процесуального права. Принцип гласності судового процесу. Принцип рівності прав сторін в цивільному процесі. Принцип змагальності в

цивільному процесі. Принципи усності та безпосередності цивільного процесу. Місце принципів в системі джерел цивільного-процесуального права.

Тема №4 Учасники цивільного процесу: загальна характеристика

Суб'єкти цивільно-процесуальних правовідносин (учасники цивільного процесу) та їх класифікація. Поняття та види цивільно-процесуальної правоздатності. Особливості цивільно-процесуальної правоздатності фізичних та юридичних осіб. Випадки втрати цивільно-процесуальної правоздатності.

Поняття, значення та види цивільно-процесуальної дієздатності в цивільному процесі. Цивільно-процесуальна дієздатність фізичних та юридичних осіб. Процесуальна сторони відповідно до закону. Процесуальний статус сторони відповідно до договору. Загальні вимоги до учасників цивільного процесу в країнах англосаксонської системи права.

Тема №5 Сторони в цивільному процесі: порівняльна характеристика

Поняття, ознаки та особливості сторін в цивільному процесі. Матеріальний та формальний аспект поняття «сторони» в зарубіжних країнах. Процесуальні права та обов'язки сторін в суді. Цивільно-процесуальний статус сторін в країнах континентальної та англосаксонської правової системи: порівняльна характеристика.

Особливості правового статусу сторін в цивільному процесі англосаксонської правової системи. Розпорядники спадковим майном як сторони в цивільному процесі. Спеціальна (особлива) рада як сторона в цивільному процесі. Поняття та зміст неналежної сторони в цивільному процесі країн континентальної правової системи. Заміна сторони в цивільному процесі у випадку її смерті. Порядок заміни сторони при відчуженні об'єкта спору або цесії в зарубіжних країнах.

Тема №6 Треті особи та їх роль в цивільному процесі України та зарубіжних країн

Поняття, ознаки та значення третіх осіб та їх процесуальний статус в цивільному процесі. Види та класифікація третіх осіб. Порядок та особливості вступу в процес третіх осіб в континентальній системі права. Залучення третіх осіб в цивільний процес у Франції. Правовий статус та порядок вступу в цивільний процес третіх осіб у Німеччині. Види третіх осіб у Німеччині.

Залучення третіх осіб в цивільний процес в країнах англосаксонської системи права. Правове становище та порядок залучення в процес третіх осіб в Англії. Інститут „інтерплідер” (interpleader) в цивільному процесі Англії. Вступ третіх осіб в цивільний

процес відповідно до Федеральних правил США. Залучення в процес третіх осіб шляхом пред'явлення до них позову в США.

Тема №7 Інститут процесуальної співучасті в цивільному процесі: порівняльний аналіз

Поняття, особливості та суть процесуальної співучасті в Україні та зарубіжних країнах, її зовнішні та внутрішні ознаки. Види цивільно-процесуальної співучасті в країнах англосаксонської та континентальної системи права. Особливості факультативної співучасті у Німеччині. Обов'язкова співучасть у Німеччині: співучасть відповідно до процесуально-правових та матеріально-правових основ. Особливості ведення цивільного процесу та види процесуальної співучасті Австрії. Інститут співучасті в цивільному процесі США. Факультативна та обов'язкова співучасть в США

Тема №8 Судове представництво в цивільному процесі: порівняльно-правова характеристика

Судове представництво в цивільному процесі України та зарубіжних країнах. Законне та договірне представництво: порівняльна характеристика. Об'єм повноважень судового представника в цивільному процесі Франції Німеччини та США : порівняльний аналіз. Відносини між судовим представником та клієнтом в цивільному процесі. Представництво інтересів недієздатних осіб в цивільному процесі країн світу. Представництво померлої особи та бенефіціарів у цивільному процесі Англії. Процесуальний порядок здійснення представництва та його закінчення в цивільному процесі в країнах англосаксонської та континентальної правової системи.

Тема №9 Інститут доказування в цивільному процесі: порівняльна характеристика

Роль, значення та місце інституту доказування в цивільному процесі країн світу: порівняльний аналіз. Поняття доказового права країн англосаксонської системи права. Стадії процесу доказування в цивільному процесі: порівняльна характеристика. Стадія обміну змагальними паперами між сторонами (the Pleading Stage of the Case) в США. Стадії розкриття доказів та їх дослідження в суді першої інстанції в США.

Предмет доказування та поняття судових доказів в цивільному процесі країн світу. Належність та допустимість доказів в країнах англосаксонської та континентальної системи права: порівняльна характеристика. Види доказів та їх класифікація в цивільному процесі: порівняльна характеристика. Письмові докази та усні показання свідків та сторін. Висновок експерта та речові докази та їх роль в цивільному процесі: порівняльна характеристика

Тема № 10 Підсудність цивільних справ в Україні та зарубіжних країнах

Поняття, ознаки та значення підсудності. Проблема вибору належного суду. Види підсудності в країнах англосаксонської та континентальної правової системи. Родова підсудність в цивільному процесі: порівняльна характеристика. Територіальна підсудність в цивільному процесі зарубіжних країн. Загальні правила підсудності (загальна підсудність). Альтернативна підсудність: порівняльна характеристика. Виключна підсудність: порівняльна характеристика. Договірна підсудність: порівняльна характеристика. Непідсудність справи як процесуальний засіб захисту відповідача.

Тема № 11 Порушення та підготовка цивільних справ до судового розгляду: порівняльна характеристика

Поняття та елементи позову, право на позов в цивільному процесі країн континентальної та англосаксонської системи права. Види позовів та особливості їх з'єднання та роз'єднання в цивільному процесі: порівняльний аналіз. Заперечення проти позову та оспорування юрисдикції суду в країнах англосаксонської системи права.

Стадія підготовки цивільної справи до судового розгляду та її значення в країнах континентальної системи права. Призначення попереднього усного засідання в Німеччині. Призначення попереднього письмового судового засідання в Німеччині. Повноваження судді на стадії підготовки справи до судового розгляду в цивільному процесі: порівняльний аналіз. Процесуальні дії які провадяться на стадії підготовки справи до судового розгляду в країнах англосаксонської правової системи.. Призначення справи до судового розгляду.

Тема № 12 Стадія судового розгляду справ в цивільному процесі: порівняльний аналіз

Значення стадії судового розгляду цивільних справ в Україні та зарубіжних країнах. Порядок та процедура розгляду цивільних справ в судах першої інстанції країн континентальної системи права. Стадія відкриття судового засідання: порівняльна характеристика. Стадія вступу в судочинство в Німеччині. Стадія дослідження доказів та винесення судового рішення по справі.

Особливості розгляду цивільних справ в англосаксонській системі права. Відкриття судового засідання та формування лави присяжних. Розгляд справи по суті та дослідження доказів. Дебати сторін та напутнє слово присяжним засідателям. Винесення вердикту та рішення по справі та їх відміна в країнах англосаксонської системи права.

Тема № 13 Апеляційне провадження в цивільному процесі України та зарубіжних країнах

Загальна характеристика способів оскарження судових рішень по цивільних справах в країнах світу. Суть та значення стадії апеляційного провадження в цивільному процесі України та зарубіжних країн. Отримання допуску (права на допуск) для подачі апеляційної скарги в цивільному процесі країн континентальної та англосаксонської системи права. Подання апеляційної скарги та її реквізити в цивільному процесі: порівняльна характеристика.

Розгляд цивільних справ в апеляційному порядку прискореному порядку у Франції. Процедура апеляції по справах без обов'язкового представництва у Франції. Порядок та процедура розгляду цивільних справ апеляційними судами в зарубіжних країнах. Повноваження апеляційного суду за наслідками розгляду апеляційної скарги в цивільному процесі.

Тема № 14 Касація та особливі способи оскарження в цивільному процесі

Види виключних способів оскарження в цивільному процесі: порівняльна характеристика. Опозиція зі сторони осіб, котрі не брали участь в цивільному процесі у Франції (la tierce opposition). Ревізія – як спосіб оскарження судових постанов в цивільному процесі Франції та Німеччині: порівняльна характеристика. Особливості оскарження „by certiorari” та „by certification” в США.

Касаційне оскарження цивільних справ в Україні та зарубіжних країнах. Порядок розгляду справи судом касаційної інстанції. Повноваження суду касаційної інстанції в зарубіжних країнах: порівняльний аналіз. Особливий перегляд судових актів в США.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	ТЕМА	Кількість годин			
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Разом
Змістовний модуль 1					
1.	Порівняльне правознавство та цивільно-процесуальне право	2		10	
2.	Поняття та джерела цивільно-процесуального права України та зарубіжних країн	2	4	8	
3.	Принципи цивільно-процесуального права України та зарубіжних країн	2	4	8	

4.	Учасники цивільного процесу: загальна характеристика	2		8	
5.	Сторони в цивільному процесі: порівняльна характеристика	2	2	8	
6.	Треті особи та їх роль в цивільному процесі України та зарубіжних країн	2	2	8	
7.	Інститут процесуальної співучасті в цивільному процесі: порівняльний аналіз	2		10	
8	Судове представництво в цивільному процесі: порівняльно-правова характеристика	2		8	
9	Інститут доказування в цивільному процесі: порівняльна характеристика	2	2	8	
10	Підсудність цивільних справ в Україні та зарубіжних країнах	2	2	8	
11	Порушення та підготовка цивільних справ до судового розгляду: порівняльна характеристика	2	4	8	
12	Стадія судового розгляду справ в цивільному процесі: порівняльний аналіз	4	4	8	
13	Апеляційне провадження в цивільному процесі України та зарубіжних країнах	4	4	8	
14	Касація та особливі способи оскарження в цивільному процесі	2	4	8	
	Всього:	32	32	116	180

5. Плани семінарських занять

Тема №1

Поняття та джерела цивільного процесуального права в англосаксонській та континентальній системі права

4 години

1. Цивільне процесуальне право, як об'єкт дослідження порівняльного правознавства
2. Класифікація сучасного цивільного процесу в країнах англосаксонської та континентальної системи права
3. Поняття порівняльного цивільного процесуального права, його завдання та методи
4. Класифікація джерел цивільного процесуального права в країнах англосаксонської системи права та їх види:
 - прецедент як джерело цивільного процесуального права;
 - федеральні правила та правила цивільного провадження як особливе джерело цивільного процесуального права;
 - нормативно-правові акти, звичаї та доктрини як джерела цивільного

процесуального права.

5. Класифікація джерел цивільного процесуального права в країнах континентальної системи права та їх види:
 - цивільно-процесуальні кодекси як основне джерело цивільного процесуального права.
 - нормативно-правові акти як джерела цивільного процесуального права.
 - доктрина, як непряме джерело цивільного процесуального права
6. Система порівняльного цивільного процесуального права.
7. Порівняльне цивільне процесуальне право, як наука та навчальна дисципліна

Наукова література

1. Андрушко А.В. До питання про загальні засади цивільного судочинства // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. – с. 55-60 / Режим доступу: <http://www.univer.km.ua/visnyk/133.pdf>
2. Васильєв С.В. Принципи права у системі джерел цивільного процесуального права України // Університетські наукові записки. – 2013. - №1(45). – с. 101-107
3. Васильєв С. В. Види та системи джерел цивільного судочинства зарубіжних країн: порівняльно-правовий аналіз. Юридичний науковий електронний журнал, 2015. № 1. С. 45 — 48. URL: http://lsey.org.ua/1_2015/11.pdf
4. Васильєв С.В. Правова доктрина – джерело процесуального права // Актуальні питання інноваційного розвитку. – 2012. – № 2.– С. 54-59.
5. Гетьманцев О. Зміст предмета цивільного процесуального права: історичні витоки сучасних доктрин // Науковий вісник Чернівецького університету. 2011. Випуск 559. Правознавство. – с.71-78 / Режим доступу: <http://lawreview.chnu.edu.ua/visnuku/st/559/14.pdf>
6. Дрішлюк А.І. Місце судової практики в системі джерел цивільного права (дореволюційний період) // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 1, Том 1. – 2014. – с.114-117 / Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo01/part_1/23.pdf
7. Дрішлюк А. І. Практика Європейського Суду з прав людини як фактор впливу на систему джерел цивільного та цивільного процесуального права України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2014. Вип. 24. Том 2. С. 37-40.
8. Дрішлюк А.І. Судовий прецедент в цивільному процесі України // Актуальні проблеми цивільного права та процесу : матер. міжнар. наук. конф., присвяченої пам'яті Ю.С. Червоного (Одеса, 16 грудня 2011 р.). – с.143-146
9. Калашников В.М. Формування інститутів держави і права в США ранньої доби (1607-1775 роки) / [Текст] / В.М. Калашников, В.М. Малишко. – К.: Логос, 2015. – 426 с.

10. Лемик Р. Я. Практика застосування спеціальних знань у цивільному процесі в країнах ЄС (на прикладі Німеччини, Франції та Великобританії). Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2014. № 1(9). URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n1/14lyvkys.pdf>
11. Калашник О.М. Види прогалин у цивільному процесуальному праві // Форум права . - 2013. - № 2. - С. 196–204
12. Кармаліта М. Правова доктрина у романо-германській та англосаксонській правових сім'ях // Підприємництво, господарство і право. – 2010. –№ 2. – С. 6–9
13. Полтавчук Ю.О. Шляхи вдосконалення цивільно-процесуального права України на основі досвіду США // Актуальні проблеми держави і права . – 2010 . – Вип.56 . – С. 186-192
14. Сенік С. В. Цивільне судочинство як форма здійснення правосуддя у цивільних справах. Аналітично-порівняльне правознавство. Електронне наукове видання. №4. Ужгород, 2021. С. 80-89.

Тема №2

Принципи цивільного процесуального права країн англосаксонської та континентальної системи права

4 години

1. Поняття, ознаки та значення принципів цивільного процесуального права в країнах англосаксонської та континентальної системи права.
2. Система принципів цивільного процесу в країнах англосаксонської системи права та їх класифікація.
3. Місце принципів в системі джерел цивільного-процесуального права країн англосаксонської та континентальної системи права.
4. Конституційні принципи цивільного процесуального права країн англосаксонської та континентальної системи права.
5. Організаційні принципи цивільного процесуального права країн англосаксонської та континентальної системи права.
6. Функціональні принципи цивільного процесуального права країн англосаксонської та континентальної системи права.
7. Спільні та відмінні принципи цивільного процесу в країнах англосаксонської та континентальної системи права

Наукова література

1. Волосенко С. О. Джерела формування та значення принципів цивільного процесу в

Україні // Часопис Київського університету права. – 2007. – №3. – С. 127–132

2. Гетьманцев О. Принципи цивільного процесу: поняття, особливості // Юридический вестник. — 2004. — № 1. — С. 86—90.
3. Жушман М.В. Принципи цивільного судочинства та правосуддя // Режим доступу: http://nauka.nulau.org.ua/download/el_zbirnik/1/Zushman_M.pdf
4. Ізарова І. О. Перспективи запровадження електронного правосуддя в цивільному судочинстві в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2014. Вип. 24. Том 2. С. 44-47.
5. Ізарова І. Принцип публічності в цивільному процесі і його зміст. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки, 2011. № 89. С. 66-69
6. Ілюпол І.М. Порівняльний аспект принципів цивільного процесуального права інших держав // Актуальні проблеми держави і права . – 2010 . – Вип.56 . – С. 156-162.
7. Кройтор В.А. Система принципів цивільного процесуального права // Вісник Харківського університету внутрішніх справ. – Х. – 2008. – С.15-22
8. Кройтор В.А. Принцип одноособового та колегіального розгляду справ у порядку цивільного судочинства // Університетські наукові записки. – 2009. – № 3 (31). – С. 51-54.
9. Кудря Т. А. Зловживання цивільними процесуальними правами в контексті тлумачення окремих складових принципу диспозитивності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2013. Випуск 21. Частина II. Том 1. С. 210-213
10. Маляренко А.О. Поняття та зміст принципу гласності цивільного судочинства // Часопис Академії адвокатури України. – №4. – 2009. – С.1-8 / Режим доступу: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2009-3/09maogzs.pdf>
9. Ратушна Б.П. Змагальність судового процесу – запорука справедливого судового розгляду // Часопис Київського університету. - №3. – 2012. – с.232-236 / Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2012_3/232.pdf
12. Степурко С.І. Процесуальні гарантії принципу рівноправності сторін у цивільному судочинстві // Науковий вісник Чернівецького університету. 2011. – Випуск 559. Правознавство. – с.79-82 / Режим доступу: <http://lawreview.chnu.edu.ua/visnuku/st/559/15.pdf>
13. Тимченко Г. П. Структура і функції вчення про систему принципів цивільного процесу // Держава і право. – 2007. – Вип. 36. – С. 306–312
14. Тимченко Г.П. Історико-правові аспекти принципу диспозитивності у цивільному процесі

15. Цувіна Т. Неупередженість суду у контексті практики Європейського суду з прав людини. Право України, 2011. № 10. С. 304-312.

Тема №3

Сторони цивільних процесуальних правовідносин в країнах англосаксонської та континентальної системи права

1. Суб'єкти цивільно-процесуальних правовідносин та їх класифікація.
2. Поняття та види цивільно-процесуальної правоздатності в англосаксонській та континентальній системі права та випадки її втрати
3. Поняття, ознаки та особливості сторін в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права.
4. Процесуальні права та обов'язки сторін в суді країн англосаксонської та континентальної системи права
6. Особливості правового статусу сторін в цивільному процесі
7. Процесуальна співучасть в цивільному процесі та її ознаки та види в континентальній та англосаксонській системі права.
8. Поняття, умови і порядок заміни неналежного відповідача
9. Розпорядники спадковим майном та Спеціальна (особлива) рада як сторона в цивільному процесі Англії

Наукова література

1. Бичкова С.С. Визначення неналежної сторонни в цивільному процесі України // Форум права . - 2010. - № 4. - С.75-80
2. Дрейзіна Д.В. Деякі питання участі адвоката в цивільному процесі // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління і права. – 2002. - №2. – с.142-145
3. Журба І. Зловживання сторонами процесуальними правами у цивільному процесі. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки, 2013. № 4 (98). С. 102-105.
4. Лемик Р.Я. Практка застосування спеціальних знань в цивільному процесі в країнах ЄС (на прикладв Німеччини, Франції та Великобританії) // Часопис Національного університету "Острозька академія". Серія "Право". – 2014. – №1(9). – с.1-13
5. Курило М.П. Процесуальні права та обов'язки учасників судових процесів: можливості уніфікації // Порівняльно-аналітичне право. - №2. – 2013. – с.343-346

6. Навроцька Ю.В. Зустрічний позов як спосіб захисту інтересів відповідача в цивільному судочинстві. Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні : тези регіональної науково-практичної конференції (16 грудня 2016 року) / упор. В.К.Гришук. Львів: ЛьвДУВС, 2016. С.336-340
7. Овчаренко О.М. Доступність правосуддя та гарантії його реалізації: Монографія. — Х.: Право, 2008. — 304 с / Режим доступу: library.nulau.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/MonoOvcharenko.pdf
8. Петрик В.В. Принцип інституту відводу в цивільному процесі // Адвокат. - №10. – 2011. – с. 22-26
9. Тимченко Г.П. Розпорядчі права сторін у судовому процесі: деякі аспекти проблеми // Часопис Київського університету права. – №1. – 2010. – с.156-163 / Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2010_1/156.pdf
10. Угриновська О. І., Січка В. Р. Відшкодування витрат на професійну правничу допомогу в цивільному судочинстві України: проблеми правозастосування. Вісник Київського національного університету ім. Т Шевченка, 2021. № 4 (119). С. 102-108.
11. Черевко П. П. Взаємодія цивільного та цивільного процесуального права при укладенні мирової угоди в цивільному процесі. Право і Безпека, 2012. № 5 (47). С. 223–226.

Тема №4

Треті особи та їх роль в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права

1. Поняття, ознаки та значення третіх осіб та їх процесуальний статус в цивільному процесі країн
2. Види та класифікація третіх осіб в країнах англосаксонської та континентальної системи права
3. Правове становище та порядок залучення в процес третіх осіб в Англії та США: порівняльна характеристика
4. Інститут „інтерплідер” (interpleader) в цивільному процесі Англії та його функціонування
5. Правове регулювання вступу в цивільний процес третіх осіб в країнах континентальної системи права

6. Треті особи які заявляють самостійні вимоги на предмет спору в Україні
7. Треті особи які не замовляють самостійних вимог на предмет спору та їх правова характеристика в Україні

Наукова література

1. Бичкова С. С. Вступ у цивільну справу третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору. Судова апеляція, 2012. № 2 (27). С. 55–62.
2. Боднарчук М.В. Проблеми визначення поняття третіх осіб у цивільному процесі України / Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/law/03march2014/14.pdf>
3. Бобровник О. В. Новий погляд на інститут третіх осіб у цивільному процесі. Нотаріат. Адвокатура. Суд, 2005. № 5 (7). С. 31-35.
4. Немеш П. Ф. Судовий контроль за укладенням мирової угоди законним представником у цивільному процесі (аналіз судової практики). Адвокат, 2012. № 5 (140). С. 18–20.
5. Плева В. А. До питання вдосконалення цивільного процесуального законодавства України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2013. Випуск 23. Частина II. Том 1. С. 160-163.
6. Романовська З.В., Луців-Шумська Н.Л. Треті особи без самостійної вимоги: проблеми теорії та практики // Вісник Академії адвокатури України. - №1(23). – 2012. – с.34-39 / Режим доступу: <http://aau.edu.ua/visnyk/text23/12rzvptp.pdf>
7. Рябченко Я. Участь третіх осіб під час оскарження нормативно-правових актів // Вісник Національної академії правових наук України. – № 3 (74). – 2013. – с.151-156
8. Світлична Г. О. Представництво у цивільному судочинстві: сучасний стан та перспективи вдосконалення правового регулювання. Вісник Верховного Суду України. № 12 (148). С. 38–45.
9. Сеник С. В. Особливості участі третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, в цивільному процесі. Вісник Львівського університету: Серія юридична. Випуск № 61, 2015. С. 308-313.
10. Сульженко Ю. Захист прав та охоронюваних законом інтересів третіх осіб у цивільному процесі // Право України. – 2005. – № 3. – С. 83-88

Тема №5

Інститут доказування в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права

1. Роль, значення та місце інституту доказування в цивільному процесі країн

англосаксонської та континентальної системи права

2. Етапи доказування в англосаксонській та континентальній системі права
3. Предмет доказування, факти котрі не потребують доказування.
4. Поняття, види доказів та їх класифікація в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права
5. Належність та допустимість доказів в цивільному процесі в країнах англосаксонської та континентальної системи права
6. Види доказів в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права та їх характеристика:
 - ✓ пояснення сторін та третіх осіб;
 - ✓ показання свідків;
 - ✓ письмові докази;
 - ✓ речові докази;
 - ✓ висновок експерта та інші

Наукова література

1. Андрійцьо В. Д. Система цивільних процесуальних принципів, які впливають на процес доказування. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ, 2013. № 1 (60). С. 212-217.
2. Барабаш Т.М. Моніторинг теорії доказування у процесуальному праві України // Судова апеляція. — 2009. — № 2(15). — С. 6-15.
3. Бочаров Д. Щодо потреби загальнотеоретичного дослідження проблем юридичного доказування. // Право України. – 2002. - №5
4. Бочаров Д. О. Про місце доказового права у системі права // Право України. – 2003. – № 2. – С. 30–34.
5. Гетьманцев М. Деякі особливості оцінки речових доказів // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2012. – Випуск 636. Правознавство. – с.74-78 / Режим доступу: lawreview.chnu.edu.ua/visnuku/st/636/11.pdf
6. Гетманцев М. Аналіз взаємозв'язку прямих та побічних речових доказів у цивільному процесі України. Юридична України, 2013. № 2. С. 67–72.
7. Кучер Т. М. Дослідження засобів доказування у процесі доведення : сутність та способи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2014. Вип. 24. Том 2. С. 56-59.
8. Кучер Т. М. Особливості проведення допиту осіб з фізіологічними вадами в якості свідків. Часопис Київського університету права, 2013. № 4. С. 173-177.

9. Лемик Р. Я. Експертиза в цивільному процесі за новим цивільним процесуальним кодексом. Філософські, методологічні та психологічні проблеми права. Матеріали VII Всеукраїнської науково-теоретичної конференції. МВСУ. Національна академія Внутрішніх справ. Всеукраїнська асоціація філософії права і соціальної філософії. Київ, 2017. С. 210-214.
10. Лемик Р. Я. Спростування в судовому порядку недостовірної інформації, поширеної в соціальних мережах. Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. 2019. № 3(71). С.158-169.
11. Руда Т. Поняття і зміст інституту доказування в цивільному процесуальному праві США та України: порівняльний аспект // існик Київського нац. університету ім.Т.Г.Шевченко.Сер.:Юридичні науки . – 2008 . – Вип.79 . – С. 47-50.
12. Руда Т. В. Підстави звільнення від доказування у цивільному судочинстві України і США: порівняльно-правовий аспект // Вісник Верховного Суду України. – 2011. – № 11. – С. 41–48.
13. Руда Т. Критерій достатності при оцінці доказів у цивільному судочинстві України та США: порівняльно-правовий аналіз // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Юридичні науки. – 2011. – Вип. 88. – С. 106-110.
14. Тертишніков В. І. Докази як інструмент судового доказування в цивільному судочинстві / В. І. Тертишніков // Право України. – 2011. – № 10. – С. 77–88.
15. Шкребець Д.В. Поняття і види доказів в цивільному процесі // Часопис Київського університету права. - №4. – 2011. – с.248-252 / Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2011_4/248.pdf
16. Черемнов Д. В. Неспростовні презумпції в цивільному процесуальному праві. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки, 2013. Вип. 6. Том 1. С. 54–57.
17. Ясинок М. М. Теорія доказового права / М. М. Ясинок, І. Я. Верес, О. І. Угриновська, Ю. Семко // Київ : Алерта, 2021. С. 299-323 с.

Тема №6

Порушення та підготовка цивільних справ до судового розгляду в країнах англосаксонської та континентальної системи права

(4 години)

1. Поняття та елементи позову, право на позов в цивільному процесі країн континентальної та англосаксонської системи права

2. Види позовів та особливості їх з'єднання та роз'єднання в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права
3. Порядок пред'явлення позову та основні реквізити позовної заяви країн англосаксонської та континентальної системи права
4. Зустрічний позов та порядок його пред'явлення в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права
5. Стадія підготовки цивільної справи до судового розгляду та її значення в країнах англо-саксонської системи права:
 - обмін змагальними паперами
 - представлення та взаємне розкриття доказів
 - досудова нарада суддів з адвокатами
6. Стадія підготовки цивільної справи до судового розгляду та її значення в країнах континентальної системи права:
 - первинне засідання для усного провадження
 - попереднє письмове провадження
 - призначення справи до судового розгляду
7. Укладення мирної угоди між сторонами в цивільному процесі на стадії підготовки справи до судового розгляду

Наукова література

1. Бондаренко-Зелінська Н. Л., Гопкін П. В. Захист прав та інтересів відповідача в цивільному процесі: постановка проблеми. Університетські наукові записки, 2015. № 1 (53). С. 27—37.
2. Бондаренко Д.Ю., Іваненко О.В. Правова природа позову: здобутки минулого та тенденції сучасного // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 1. Том 1. – с.91-96 / Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo01/part_1/18.pdf
3. Бондаренко Н.Л. Завдання стадії підготовки справи до судового розгляду // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - №60-62. – 2004. – с.34-36
4. Воробель У.В. Правові наслідки недотримання форми та змістк позовної заяви в цивільному процесі // Часопис Академії адвокатури України – №1. – 2011. – с.1-8 / Режим доступу: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-1/11vubzcp.pdf>
5. Корольов В.В. Способи забезпечення цивільного позову, не передбачені ЦПК України // Вісник Вищої ради юстиції. – № 3 (7). – 2011. – с.72-82 / Режим доступу:

6. Лемик Р. Я. Проблемні питання порядку та умов зміни предмету або підстав позову в цивільному судочинстві України. Проблеми державотворення і захисту прав людини. Матеріали XXII звітної науково-практичної конференції. Львів, 2016. С. 177-181
7. Лисенко Л. С. Об'єднання та роз'єднання позовних вимог у цивільному процесі: проблемні питання теорії та практики. Юриспруденція: теорія і практика, 2011. № 6 (80). С. 37–43.
8. Лисенко Л. С. Сутність та процесуальне оформлення об'єднання та роз'єднання позовних вимог у цивільному судочинстві. Цивілістична процесуальна думка : збірник наукових статей ; за заг. ред. Фурси С. Я. К. : ПАЛИВОДА А.В., 2012. С. 505–510.
9. Паскар А. Л. «Електронний суд»- новітній засіб доступу до правосуддя. Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць. Чернівці: Рута, 2013. Вип. 682. Правознавство. С. 71–76.
10. Сакара Н. Ю. Проблема доступності правосуддя у цивільних справах : монографія / Н. Ю. Сакара. – Х. : Право, 2010. – 256 с.
11. Рибак О.С. Особливості надіслання та виконання доручення суду іноземної держави за законодавством України та Німеччини (порівняльно-правовий аналіз) // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 4. Том 2. – с. 168-171 / Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/pravo04/part_2/50.pdf
12. Фурса С. Проблемні питання об'єднання та роз'єднання позовних вимог: теорія і практика. Право України, 2011. № 10. С. 89–98.

Тема №7

Стадія судового розгляду справ в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права

(4 години)

1. Поняття та значення стадії судового розгляду цивільних справ в Україні та зарубіжних країнах
2. Порядок та процедура розгляду цивільних справ в судах першої інстанції країн англосаксонської системи права.
3. Особливості розгляду цивільних справ в англосаксонській системі права:
відкриття судового засідання та формування лави присяжних в США
– представлення та дослідження доказів в суді першої інстанції під час розгляду

цивільної справи

– заключні виступи сторін (судові дебати) в суді першої інстанції

– напутнє слово суду присяжним та винесеннями ними рішення

– оголошення рішення судом та правові підстави перегляду судового рішення винесеного судом присяжних

4. Процесуальний порядок припинення та відкладення провадження у цивільних справах судами

5. Структура та види судових рішень в цивільному процесі

Наукова література:

1. Воробель У. Б. Залишення позивачем судового засідання як підстава залишення заяви без розгляду. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. Збірник наукових праць, 2010. Вип. 4. С. 140–152.
2. Воробель У. Б. Застосування інституту залишення заяви без розгляду на стадії апеляційного перегляду судових рішень. Часопис Національного університету "Острозька академія". Серія: Право, 2012. № 2 (6). С. 1–21. URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12vuepsr.pdf>
3. Воробель У. Б. Процедурні особливості залишення заяви без розгляду у зв'язку з повторною неявкою позивача. Вісник Вищої ради юстиції, 2012. № 1 (9). С. 73–93. URL: http://www.vru.gov.ua/Docs/visnik09_06.pdf
4. Воробель У. Б. Скасування ухвали про залишення заяви без розгляду у зв'язку з повторною неявкою позивача судом, що її постановив. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка, 2013. № 4. С. 196–206.
5. Ізарова І. Етапи судового розгляду цивільної справи у суді першої інстанції: теоретико-прикладний аналіз. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки, 2013. № 4 (98). С. 55–57.
6. Квятковська Б.І. особливості судового прецеденту в англосаксонській та романогерманській правових сім'ях (порівняльний аналіз) // Теорія і практика правознавства. - 2013. - Вип. 1. – 1-10
7. Крикунов О.В. Оформлення вироку в частині вирішення цивільного позову про компенсацію моральної шкоди // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. - Юридичні науки. 24, 2010. – с.46-49 / Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/396/1/law.pdf>
8. Луспеник Д.Д. Розгляд цивільних справ судом першої інстанції. – Х.: Харків юридичний, 2006. – 480 с.

9. Масюк В. В. Питання закриття провадження у цивільній справі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2013. Випуск 23. Частина I. Том 1. С. 237-241.
10. Рибак О.С. Особливості надіслання та виконання доручення суду іноземної держави за законодавством України та Німеччини (порівняльно-правовий аналіз) // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 4. – Том 2. – 2013. – с.168-171 / Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/pravo04/part_2/50.pdf
11. Тимченко Г. П. Судові дебати як етап судового розгляду в цивільному процесі оцінки. Право України, 2008. № 6. С. 125-128.
12. Ясинок М. М. Судові дебати: право, психологія, риторика : монографія. К. : Алерта, 2014. 156 с.

Тема №8

Апеляційне провадження в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права

(4 години)

1. Сучасні моделі перегляду судових рішень в цивільному процесі країн континентальної та англосаксонської системи права
2. Поняття, завдання та види апеляції в цивільному процесі країн континентальної та англосаксонської системи права
3. Правові підстави та строки подання апеляційної скарги в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права
4. Порядок розгляду справ під час апеляційного провадження в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права
6. Повноваження апеляційного суду за наслідками розгляду апеляційної скарги країн англосаксонської та континентальної системи права
7. Винесення та вступ в силу судового рішення за наслідком розгляду апеляційної скарги

Наукова література:

1. Батрин О.В. Суб'єкти апеляційного оскарження судового рішення в цивільній справі // Форум права. – 2013. - №1. – с.47-52
2. Батрин О. В. Відкликання апеляційної скарги та відмова від неї в цивільному процесі України. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ, 2013. № 2 (61). С. 240-247.
3. Батрин О. В. Об'єкт і предмет апеляційного оскарження рішення в цивільній справі.

Південноукраїнський правничий часопис, 2012. № 4. С. 85–88.

4. Батрин О. В. Приєднання до апеляційної скарги в цивільному судочинстві України. Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць. Чернівці: Рута, 2013. Вип. 682. Правознавство. С. 87-91.

5. Бондаренко Л.Н. До питання про виникнення і розвиток інституту апеляції в зарубіжних країнах // Університетські наукові записки. - №3(15). – 2005. – с.85-92 / Режим доступу: <http://univer.km.ua/visnyk/804.pdf>

6. Бородін М. Перегляд цивільних справ в порядку апеляції // Право України. - 2004. - №8

7. Воробель У. Б. Відкликання апеляційної скарги та залишення її без розгляду: проблемні аспекти співвідношення цивільно-процесуальних інститутів. Право України, 2015. № 3. С. 159—168.

8. Гусаров, К. В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядкух. – Х. : Право, 2010.

9. Демянова О.В. Заява про апеляційне оскарження: окремі питання правового регулювання // Університетські наукові записки. - №(16). – 2005. – с.114-116 / Режим доступу: <http://univer.km.ua/visnyk/886.pdf>

10. Захаров Д.О. Сутність апеляційного провадження і проблема визначення меж судового розгляду в апеляційному суді / Пробл. законності.- 2003

11. Ілюпол І.М. Правова природа інституту апеляційного оскарження рішень суду першої інстанції // Актуальні проблеми держави і права. – 2011 . – Вип.58 . – С. 388-392 / Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v58/60.pdf>

12. Ніколенко Л. М. Порівняльна характеристика апеляційного провадження в господарському, цивільному, адміністративному і кримінальному судочинствах. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право, 2013. Вип. 5. С. 107-112.

13. Сенік С. В., Лузан Т.Л. Здійснення права на апеляційне оскарження судових рішень у господарському судочинстві / Вісник Верховного Суду України. № 11 (147). 2012. С. 37-42.

14. Теремецький В. І., Батрин О. В. Порядок і строки апеляційного оскарження судового рішення у цивільному процесі України. Право і Безпека, 2013. № 2 (49). С. 189-194.

15. Трач О. М. Розширення обсягу повноважень апеляційних судів у цивільному процесі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2013. Випуск 23. Частина I. Том 1. С. 276-280.

16. Фролова О. В. До питання про склад ухвал, які можуть бути об'єктом апеляційного оскарження. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, 2012. № 6. С. 89-94.

17. Циб І.В. Історія виникнення та розвитку апеляційного провадження в цивільному процесі // Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. – Т.17, випуск 7. – 2012. – с.115-121 / Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4859/1/115-121.pdf> в

Тема №9

Касаційне провадження та інші способи оскарження судових рішень цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права

(4 години)

1. Процедура та підстави касаційного оскарження судових рішень в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права.
2. Процедура розгляду справ в касаційній інстанції, повноваження касаційного суду.
3. Ревізія як спосіб перегляду судових рішень в порядку касаційного провадження країн континентальної системи права
4. Оскарження у порядку заперечень (опозиція) та її види в цивільному процесі країн континентальні системи права
5. Скарга в інтересах закону, перегляд судом своїх власних заочних рішень в цивільному процесі.
6. Підстави та процедура перегляду справ за нововиявленими обставинами в цивільному процесі країн англосаксонської та континентальної системи права.

Наукова література

1. Білоус К. Спеціальні підстави касаційного оскарження судових рішень у малозначних справах». Підприємництво, господарство і право, 2020. №6. С. 5–10.
2. Величко О. В., Дудка Т. С., Зуб О. Ю. Реформування процесуальних фільтрів доступності до касаційного оскарження судових рішень. International scientific e-journal. 2020. №9 URL: <https://www.ukrlogos.in.ua/10.11232-2663-4139.09.03.html>
3. Войтовський В. С. Межі розгляду справи судом касаційної інстанції. Вісник Чернівецького факультету Національного університету "Одеська юридична академія", 2014. Вип. 1. С. 81-91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vchfo_2014_1_10
4. Гарієвська М.Б. До питання обсягу дискреційних повноважень суду в цивільному процесі. Університетські наукові записки, 2017. № 3. С. 117-129. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2017_3_13
5. Глущенко С. В. Вище спеціалізовані суди в системі судової влади України : дис. канд. юр. Наук. Харків, 2015. 490 с.
6. Гаврилюк Ю.О. Оскарження рішень Вищої ради юстиції: окремі аспекти порівняльно-

- правового аналізу із зарубіжним досвідом // Актуальні проблеми держави і права. – 2011 / Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v62/19.pdf>
7. Глущенко С.В. Окремі питання касаційної перевірки судових рішень у цивільних справах // Вісник Академії адвокатури України. - №3(16). – 2009. – с.91-95
8. Гусаров К. В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядках : монографія. — Х. : Право, 2010. — 352 с.
9. Ємелянова І. Апеляційний і касаційний перегляд судових рішень в цивільному судочинстві: теоретичні та практичні аспекти // Право України.- 2004. - №2
10. Заяць Н. Я. Практика реалізації судом касаційної інстанції повноважень щодо скасування рішення і закриття провадження по справі або залишення заяви без розгляду. Часопис Академії адвокатури України, 2012. № 2 (15). С. 1–9. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Chaau/2012-2/12znyzbr.pdf>
11. Заяць Н. Я. Практика реалізації судом касаційної інстанції повноваження щодо залишення заяви без розгляду за наявності підстав, передбачених п. 6 ч. 1 ст. 207 ЦПК України. Часопис Академії адвокатури України, 2012. № 3 (16). С. 1–5. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Chaau/2012-3/12znycpk.pdf>
12. Зуєвич Л. Л. Процедурні помилки не зумовлюють скасування правильного по суті рішення. Закон і Бізнес, 2018. №30. С. 11. URL: https://zib.com.ua/ua/133887koli_procedurni_pomilki_ne_zumovlyuyut_skasuvannya_pravilnog.html
13. Колобродова О.В. Місце та значення перегляду судових актів у зв'язку з нововиявленими обставинами в цивільному процесі // Вісник Вищої ради юстиції». – № 3 (7). – 2011. – с.60-71 / Режим доступу: http://www.vru.gov.ua/content/article/visnik07_05.pdf
14. Луспеник Д. Д. Касаційні фільтри у цивільних справах: проблемні питання судового правотлумачення та правозастосування. Судово-юридична газета, 2020. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/171319-kasatsiyni-filtri-u-tsivilnikh-spravakh-problemni-pitannya-sudovogo-pravotlumachennya-ta-pravozastosuvannya>.
15. Сердюк В.В. Дублювання касаційних повноважень як викривлення суті касації / В.В.Сердюк // Вісник Верховного Суду України. — 2008. — № 3(91).
16. Тимошенко О.А. Становлення та розвиток правового регулювання касаційного провадження в цивільному судочинстві країни // Часопис Київського університету права. - №2. – 2012. – с.234-238 / Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2012_2/234.pdf
17. Угриновська О. І. Новелізація цивільно-процесуального законодавства в частині касаційного перегляду: процесуальна панацея чи ілюзія? / О. І. Угриновська, М. М. Піняшко // Право.UA. «Юнеско Соціо». Харків. 2020. № 2. С. 84-94.

18. Яковлев С. Ю. Касація в цивільному судочинстві: історія та сучасність. Проблеми законності : зб. наук. пр. / відп. ред. В. Я. Тацій. Х. : Нац. ун-т «ЮАУ ім. Я. Мудрого», 2013. № 121. С. 232-240

19. Яковлев С. Сутність касаційного провадження та предметні повноваження суду касаційної інстанції // Вісник Академії правових наук України 2012 № 2 (69). – с.141-150 / Режим доступу: http://dspace.nulau.edu.ua:8088/bitstream/123456789/2454/1/Jakovlev_141.pdf

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення конкретної дисципліни. Методами самостійної роботи є

- а) самостійна робота вдома з навчальною літературою та методичними матеріалами;
- б) самостійна робота у бібліотеці з науковою літературою,
- в) самостійна робота з електронними базами даних, статистичною інформацією розміщених в мережі інтернет;
- г) робота в групах.

Зміст СРС з конкретної дисципліни складається з таких видів роботи:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до курсових, модульних і комплексних контрольних робіт.

Питання для самоконтролю

1. Цивільний процес як складова частина порівняльного правознавства
2. Поняття, завдання, функції та особливості порівняльного цивільного процесу
3. Класифікація сучасного цивільного процесу
4. Порівняльне цивільне процесуальне право як наука та навчальна дисципліна
5. Предмет, метод та система цивільного процесуального права України
6. Співвідношення понять: «цивільне процесуальне право», «цивільний процес» і «цивільне судочинство»
7. Функції цивільного процесуального права України та їх види
8. Поняття та класифікація джерел цивільного процесуального права України
9. Нормативно-правові акти, звичаї та доктрини як джерела цивільного процесуального права
10. Судова практика та «судовий прецедент» як джерело цивільного

процесуального права України

11. Дія норм цивільного процесуального права у часі, просторі, за колом осіб.
12. Наука цивільного процесуального права (предмет, система, методи)
13. Поняття та класифікація джерел цивільного процесуального права в США
14. Поняття та класифікація джерел цивільного процесуального права Англії
15. Поняття, мета і завдання цивільного судочинства
16. Поняття, ознаки та значення принципів цивільного судочинства
17. Система принципів цивільного судочинства та їх класифікація
18. Принципи верховенства права та рівності в цивільному процесі
19. Принципи гласності і відкритості судового процесу та його повне фіксування

технічними засобами

20. Розпорядники спадковим майном та Спеціальна (особлива) рада як сторони в цивільному процесі в Англії

21. Поняття та мета доказування в цивільному судочинстві
22. Поняття, ознаки та класифікація судових доказів в цивільному процесі
23. Зміст предмету доказування в цивільному процесі України
24. Обов'язок доказування і подання доказів до суду, доказові презумпції
25. Витребування доказів судом. Судові доручення щодо збирання доказів
26. Огляд доказів за їх місцем знаходження. Огляд речових доказів, що швидко

псуються

27. Підстави звільнення від доказування в цивільному процесі та їх види
28. Належність, допустимість, достовірність і достатність доказів в цивільному

процесі

29. Правила оцінки доказів судом в цивільному процесі
30. Підстави та способи забезпечення доказів в цивільному процесі
31. Показання свідків як доказ в цивільному процесі України
32. Письмові докази та їх види в цивільному процесі України
33. Речові докази та їх види в цивільному процесі України
34. Електронні докази та їх види в цивільному процесі України
35. Висновок експерта, Висновок експерта у галузі права як доказ в цивільному

процесі України

36. Поняття й елементи позову. Види позовів в цивільному процесі України
37. Поняття й особливості позовного провадження в цивільному процесі
38. Процесуальна характеристика та процесуальні дії на стадії відкриття

провадження у справі

39. Правове регулювання спору за участі судді в цивільному процесі

40. Забезпечення позову в цивільному судочинстві: підстави і види. Зустрічне забезпечення
41. Відкриття розгляду справи по суті, з'ясування обставин справи та дослідження доказів
42. Судові дебати та ухвалення рішення та ухвалення судового рішення в цивільному процесі
43. Процесуальні дії пов'язані із фіксуванням судового процесу
44. Поняття, мета і завдання апеляційного провадження
45. Право на апеляційне оскарження, строки та порядок його реалізації
46. Форма, зміст і порядок подання апеляційної скарги
47. Стадії апеляційного провадження
48. Повноваження суду апеляційної інстанції
49. Види, зміст і порядок ухвалення рішень апеляційним судом
50. Поняття, завдання та мета касаційного провадження
51. Право на касаційне оскарження та порядок його реалізації
52. Форма, зміст та порядок подання касаційної скарги
53. Порядок та межі розгляду справи судом касаційної інстанції
54. Правовий статус суддів в Німеччині: порядок розгляду справ, види юрисдикція;
55. Рехтспфлегер (помічник судді) та прокурор як сторони в цивільному процесі Німеччини
56. Структура судового доказування в Німеччині (представлення доказів при наявності спеціальних засобів доказування; збирання, дослідження та їх оцінка)
57. Предмет доказування та факти які не підлягають доказуванню в Німеччині
58. Документи та покази свідків як докази в німеччині
59. Заключення експерта як доказ в цивільному процесі Німеччини
60. Заміна сторони в цивільному процесі Англії;
61. Спеціальна рада та розпорядки спадковим майном як сторона процесу
62. Представлення доказів в Англії: процесуальний порядок
63. Належність та допустимість доказів в Англії
64. Покази свідків як доказ в Англії
65. Покази з чужих слів та порядок їх представлення в Англії
66. Аффідевіт як доказ в цивільному процесі Англії
67. Поняття види та стадії процесу доказування в США
68. Належність та допустимість доказування в США
69. Письмові докази та висновки експерта в цивільному процесі США

7. Методи навчання

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного та пошукового характеру);
- а також методи, пов'язані із контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, обговорення, дослідницькі проекти, підготовка та презентація індивідуальної роботи.

8. Методи контролю

- поточний контроль:
- усне опитування; перевірка завдань; перевірка письмових (індивідуальних, практичних) робіт, конспектів.
- Підсумковий контроль: іспит.

Викладач проводить постійний контроль знань та умінь студентів на всіх видах занять, а також організовує проведення замірів знань та підсумкового іспиту.

Здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінювання студентів за кредитно-модульною системою, затвердженого Вченою Радою факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка

9. Розподіл балів, що присвоюються студенту

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Порівняльне цивільне процесуальне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає: контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на семінарських заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань. Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи з наданої викладачем тематики з подальшою його презентацією.

При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

Відповідно до Положення про кредитно-модульну систему на факультеті міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка, оцінка знань студентів складається з двох частин: поточна успішність протягом семестру і кінцева екзаменаційна оцінка (50% кожна частина).

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними система

10. Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		
0-50			Незадовільно	Незараховано

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні міжнародно-правових актів, національного законодавства, судової практики, наукової та спеціальної літератури. Виконав усі індивідуальні завдання.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні предмету. Виконав усі індивідуальні завдання.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах. Виконав усі індивідуальні завдання.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу. Виконав не усі індивідуальні завдання.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентіві, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання або взагалі нічого не зробив.

11. Рекомендована література

11.1 Нормативно-правові акти

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Учинено в Римі 4 листопада 1950 року англійською і французькою мовами. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
2. Конституція України від 28.06.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. С. 141. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 30. С.260. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.
5. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів # 2, 4, 7 та 11 до Конвенції : Закон України від 17.07.1997. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 40. С.263.
7. Про судовий збір : Закон України від 08.07.2011. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 14, С.87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>.
8. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016. Відомості Верховної Ради. 2016. № 31. С.545.
9. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 №1701-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>.
10. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 (у ред. зі змінами і доповненнями від 06.04.2022). Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40–41, 42. С.492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.

11.2 Базова

1. Andrews N. English Civil Procedure: Fundamentals of the New Civil Justice System / Andrews N. Oxford : Oxford University Press. 50 p
2. Anna Tsirat, Gennadii Tsirat. Civil Procedure in Ukraine. Wolters Kluwer Law & Business, 2012. 187 p
3. L. Cadiet. Introduction to French Civil Justice System and Civil Procedural Law // Ресурс: <https://vdocuments.net/reader/full/introduction-to-french-civil-justice-system-and-civil-procedural-law>
4. A. Brunschweiler, S. Giroud, and C. A. Kunz Lalive Geneva and Zurich. Switzerland [Electronic resource]. Ресурс: http://www.lalive.ch/data/publications/2011-SGI+ABR+CAK-International_Civil_Procedure_Switzerland.pdf
5. Васильєв С.В. Порівняльний цивільний процес. Підручник. – К.: Алерта, 2015. – 352 с.
6. Васильєв С.В. Цивільний процес: підручник. К.: Алерта. – 2019. – 506 с.
7. Заварза Т.В. Порівняльний цивільний процес: навчально-методичний посібник. – Харків: ХНУ імені Каразіна, 2018. – 156 с.
8. Васильєв С. В. Цивільне судочинство крізь призму судової практики. Київ : Алерта, 2021. 304 с.
9. Коссака В. , Лемик Р. , Навроцька Ю. , Сенік С. Цивільне процесуальне право України: підручник / За заг. ред. професора В. Коссака. Харків: Право, 2020. 752 с.
10. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. /Сліпченко С.О., Синегубов О.В., Кройтор В.А. та ін.; за ред. Ю.М. Жорнокуя та Л.В. Красицької. Харків: Право, 2017. – 808 с.
11. Цивільний процес України: підручник / кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 768 с
12. Цивільне процесуальне право України: науково-практичний коментар. Богдан Й. Г., Гетманцев О. В., Угриновська О. І. та ін. Вид. 2-ге, переробл. та допов. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2020. 810 с.

11.3 Допоміжна

13. Андрушко А.В. До питання про загальні засади цивільного судочинства // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. – с. 55-60 / Режим доступу: <http://www.univer.km.ua/visnyk/133.pdf>
14. Барабаш Т.М. Моніторинг теорії доказування у процесуальному праві України // Судова апеляція. — 2009. — № 2(15). — С. 6-15.
15. Батрин О.В. Суб'єкти апеляційного оскарження судового рішення в цивільній справі

- // Форум права. – 2013. - №1. – с.47-52
16. Бичкова С.С. Визначення неналежної сторонни в цивільному процесі України // Форум права . - 2010. - № 4. - С.75-80
17. Боднарчур М.В. Проблеми визначення поняття третіх осіб у цивільному процесі України / Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/law/03march2014/14.pdf>
18. Бондаренко Л.Н. До питання про виникнення і розвиток інституту апеляції в зарубіжних країнах // Університетські наукові записки. - №3(15). – 2005. – с.85-92 / Режим доступу: <http://univer.km.ua/visnyk/804.pdf>
19. Бондаренко Н.Л. Завдання стадії підготовки справи до судового розгляду // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - №60-62. – 2004. – с.34-36
20. Бочаров Д. О. Про місце доказового права у системі права // Право України. – 2003. – № 2. – С. 30–34.
21. Бочаров Д. Щодо потреби загальнотеоретичного дослідження проблем юридичного доказування. // Право України. – 2002. - №5
22. Васильєв С.В. Принципи права у системі джерел цивільного процесуального права України // Університетські наукові записки. – 2013. - №1(45). – с. 101-107
23. Васирина Н.В., Притика Ю.Д. Розвиток приватних засад в цивільному процесі. Право України. № 2. 2019. С. 162-174.
24. Васильєв С.В. Правова доктрина – джерело процесуального права // Актуальні питання інноваційного розвитку. – 2012. – № 2.– С. 54-59.
25. Волосенко С. О. Джерела формування та значення принципів цивільного процесу в Україні // Часопис Київського університету права. – 2007. – №3. – С. 127–132
26. Воробель У.В. Правові наслідки недотримання форми та змістк позовної заяви в цивільному процесі // Часопис Академії адвокатури України – №1. – 2011. – с.1-8 / Режим доступу: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-1/11vubzcp.pdf>
27. Гаврилюк Ю.О. Оскарження рішень Вищої ради юстиції: окремі аспекти порівняльно-правового аналізу із зарубіжним досвідом // Актуальні проблеми держави і права. – 2011 / Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v62/19.pdf>
28. Гетьманцев М.О. Деякі особливості оцінки речових доказів // Науковий вісник Чернівецького університету. – 2012. – Випуск 636. Правознавство. – с.74-78 / Режим доступу: lawreview.chnu.edu.ua/visnuku/st/636/11.pdf
29. Гетьманцев О. Зміст предмета цивільного процесуального права: історичні витoki сучасних доктрин // Науковий вісник Чернівецького університету. 2011. Випуск 559. Правознавство. – с.71-78 / Режим доступу:

30. Гетьманцев О. Принципи цивільного процесу: поняття, особливості // Юридический вестник. — 2004. — № 1. — С. 86—90.
31. Глущенко С.В. Окремі питання касаційної перевірки судових рішень у цивільних справах // Вісник Академії адвокатури України. - №3(16). – 2009. – с.91-95 .
32. Грабовська О.О. Зміст предмета доказування у цивільному процесі. Jurnalul juridic national: teorie si practica. Молдова, 2015. № 3. С. 38-41.
33. Гусаров К. В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядках : монографія. — Х. : Право, 2010. — 352 с.
34. Демянова О.В. Заява про апеляційне оскарження: окремі питання правового регулювання // Університетські наукові записки. - №(16). – 2005. – с.114-116 / Режим доступу: <http://univer.km.ua/visnyk/886.pdf>
35. Дрейзіна Д.В. Деякі питання участі адвоката в цивільному процесі // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління і права. – 2002. - №2. – с.142-145
36. Дрішлюк А.І. Судовий прецедент в цивільному процесі України // Актуальні проблеми цивільного права та процесу : матер. міжнар. наук. конф., присвяченої пам'яті Ю.С. Червоного (Одеса, 16 грудня 2011 р.). – с.143-146
37. Ємелянова І. Апеляційний і касаційний перегляд судових рішень в цивільному судочинстві: теоретичні та практичні аспекти // Право України.- 2004. - №2
38. Захарова О.С. Практика застосування законодавства в цивільному судочинстві України : збірка статей. Юрінком Інтер, 2018. 1080 с.
39. Зейкан Я.П. Адвокат: цивільні справи : методичні поради. Х.: Видавництво «Світ книг»; К.: «ВД «Дакор», 2013. 688 с..
40. Іліопол І.М. Порівняльний аспект принципів цивільного процесуального права інших держав // Актуальні проблеми держави і права . – 2010 . – Вип.56 . – С. 156-162.
41. Іліопол І.М. Правова природа інституту апеляційного оскарження рішень суду першої інстанції // Актуальні проблеми держави і права. – 2011 . – Вип.58 . – С. 388-392 / Режим доступу: <http://www.apdp.in.ua/v58/60.pdf>
42. Калашник О.М. Види прогалин у цивільному процесуальному праві // Форум права . - 2013. - № 2. - С. 196–204
43. Кармаліта М. Правова доктрина у романо-германській та англосаксонській правових сім'ях // Підприємництво, господарство і право. – 2010. –№ 2. – С. 6–9
44. Квятковська Б.І. особливості судового прецеденту в англосаксонській та романогерманській правових сім'ях (порівняльний аналіз) // Теорія і практика правознавства. - 2013. - Вип. 1. – 1-10

45. Кириченко О. А. Деякі проблеми загальної теорії доказів // Судова реформа в Україні: проблеми і перспективи. – Київ-Харків : Юрінком Інтер, 2002. – С. 90–94
46. Комаров В. В. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України. Х. : Право, 2012. 624 с.
47. Корольов В.В. Способи забезпечення цивільного позову, не передбачені ЦПК України // Вісник Вищої ради юстиції. – № 3 (7). – 2011. – с.72-82 / Режим доступу: http://www.vru.gov.ua/content/article/visnik07_06.pdf
48. Крикунов О.В. Оформлення вироку в частині вирішення цивільного позову про компенсацію моральної шкоди // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. - Юридичні науки. 24, 2010. – с.46-49 / Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/396/1/law.pdf>
49. Кройтор В.А. Принцип одноособового та колегіального розгляду справ у порядку цивільного судочинства // Університетські наукові записки. – 2009. – № 3 (31). – С. 51-54.
50. Курило М.П. Процесуальні права та обов'язки учасників судових процесів: можливості уніфікації // Порівняльно-аналітичне право. - №2. – 2013. – с.343-346
51. Куфтирєв П.В. Становлення доктрини суддівського розсуду на пострадянському правовому просторі // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. - Хмельницький, 2004. - №1-2 (9-10). - С.400-407.
52. Лемик Р.Я. Практика застосування спеціальних знань в цивільному процесі в країнах ЄС (на прикладі Німеччини, Франції та Великобританії) // Часопис Національного університету "Острозька академія". Серія "Право". – 2014. – №1(9). – с.1-13
53. Маляренко А.О. Поняття та зміст принципу гласності цивільного судочинства // Часопис Академії адвокатури України. – №4. – 2009. – С.1-8 / Режим доступу: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2009-3/09maogzs.pdf>
54. Навроцька Ю. В., Верба-Сидор О. Б., Воробель У. Б. Цивільне процесуальне право України: навчальний посібник (у схемах і таблицях) / за заг. ред. Ю. В. Навроцької. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 388 с.
55. Овчаренко О.М. Доступність правосуддя та гарантії його реалізації: Монографія. — Х.: Право, 2008. — 304 с .
56. Позовне провадження [Текст] : монографія / за ред. В. В. Комарова. – Х. : Право, 2011.
57. Ратушна Б.П. Змагальність судового процесу – запорука справедливого судового розгляду // Часопис Київського університету. - №3. – 2012. – с.232-236 / Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2012_3/232.pdf
58. Рибак О.С. Особливості надіслання та виконання доручення суду іноземної держави

- за законодавством України та Німеччини (порівняльно-правовий аналіз) // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 4. Том 2. – с. 168-171 / Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/pravo04/part_2/50.pdf
59. Рибак О.С. Особливості надіслання та виконання доручення суду іноземної держави за законодавством України та Німеччини (порівняльно-правовий аналіз) // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 4. – Том 2. – 2013. – с.168-171 / Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/pravo04/part_2/50.pdf
60. Романовська З.В., Луців-Шумська Н.Л. Треті особи без самостійної вимоги: проблеми теорії та практики // Вісник Академії адвокатури України. - №1(23). – 2012. – с.34-39 / Режим доступу: <http://aau.edu.ua/visnyk/text23/12rzvptp.pdf> а
61. Романюк Я. Забезпечення єдності судової практики Верховним судом України: реформа потребує продовження // Режим доступу: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/1166672bc6dad5f4c2257b5d0030c241/\\$FILE/5-9_str.pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/1166672bc6dad5f4c2257b5d0030c241/$FILE/5-9_str.pdf)
62. Руда Т. В. Підстави звільнення від доказування у цивільному судочинстві України і США: порівняльно-правовий аспект // Вісник Верховного Суду України. – 2011. – № 11. – С. 41–48.
63. Руда Т. Критерій достатності при оцінці доказів у цивільному судочинстві України та США: порівняльно-правовий аналіз // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Юридичні науки. – 2011. – Вип. 88. – С. 106-110.
64. Руда Т. Поняття і зміст інституту доказування в цивільному процесуальному праві США та України: порівняльний аспект // Вісник Київського нац. університету ім.Т.Г.Шевченко.Сер.:Юридичні науки . – 2008 . – Вип.79 . – С. 47-50.
65. Рябченко Я. Участь третіх осіб під час оскарження нормативно-правових актів // Вісник Національної академії правових наук України. – № 3 (74). – 2013. – с.151-156
66. Сенік С. В. Роз'яснення судових актів у цивільному процесі України. Міжнародний науковий журнал «Верховенство права». № 2. 2016. С. 154-160.
67. Сенік С. В. Форма, структура та зміст рішення суду як судового акта у цивільному процесі України та країн ЄС. Міжнародний науковий журнал «Верховенство права». – № 1. 2019. С. 151-158.
68. Сердюк В.В.Дублювання касаційних повноважень як викривлення суті касації / В.В.Сердюк // Вісник Верховного Суду України. — 2008. — № 3(91).
69. Соколянський Д.В. Мiroва угода в цивільному судочинстві: постановка проблеми // Актуальні проблеми держави і права, 2012. т.Вип. 66.-С.348-353 / Режим доступу: www.apdp.in.ua/v66/52.pdf

70. Сульженко Ю. Захист прав та охоронюваних законом інтересів третіх осіб у цивільному процесі // Право України. – 2005. – № 3. – С. 83-88
71. Тертишніков В. І. Докази як інструмент судового доказування в цивільному судочинстві / В. І. Тертишніков // Право України. – 2011. – № 10. – С. 77–88.
72. Тимошенко О.А. Становлення та розвиток правового регулювання касаційного провадження в цивільному судочинстві країни // Часопис Київського університету права. - №2. – 2012. – с.234-238
73. Тимченко Г. П. Структура і функції вчення про систему принципів цивільного процесу // Держава і право. – 2007. – Вип. 36. – С. 306–312
74. Тимченко Г.П. Історико-правові аспекти принципу диспозитивності у цивільному процесі // Вісник господарського судочинства. – 04/2003. – №2. – С.150-155
75. Угриновська О. І., Івашко О. Д. Звернення стягнення на грошові кошти та (або) майно інших осіб: пошук законодавчого компромісу та огляд правозастосовної практики. Цивільне право і процес, 2021. №154. С. 93-108.
76. Угриновська О. І., Піняшко М. Провадження у справах про встановлення факту народження або смерті особи на тимчасово окупованій території України. Вісник Київського національного університету ім. Т Шевченка, 2020. № 4 (115). С. 50-59.
77. Угриновська О. І., Січка В. Р. Відшкодування витрат на професійну правничу допомогу в цивільному судочинстві України: проблеми правозастосування. Вісник Київського національного університету ім. Т Шевченка, 2021. № 4 (119). С. 102-108.
78. Фурса С. Я. Примирні процедури в цивілістичному процесі: теорія і практика. Київ: Алерта, 2022. 428 с.
79. Хотинська-Нор О. З. Перспективи розвитку інституту окремої думки судді у цивільному судочинстві України. Підприємництво, господарство і право. 2016. Х: 8. С. 32-36.
80. Циб І.В. Історія виникнення та розвитку апеляційного провадження в цивільному процесі // Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. – Т.17, випуск 7. – 2012. – с.115-121 / Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4859/1/115-121.pdf>
81. Цивільний процес України : підручник / за заг. ред. Є. О. Харитонов, О. І. Харитонов, Н. Ю. Голубєвої. К. : Істина, 2012. 536 с.
82. Чучукало О. І. Встановлення істини як мета доказування // Право України. – 2006. – № 1. – С. 57–60.
83. Шевчук П. І. До питання створення та дії апеляційних судів у судовій системі України // Вісник Верховного Суду України. -1998, - № 2.
84. Шевчук П.І. Інститут апеляції: досвід урегулювання в процесуальному законодавстві

- окремих пострадянських країн // Вісник Верховного Суду України. - 2000. - №4(20)
85. Шевчук С. В. Судова правотворчість: світовий досвід і перспективи в Україні. – К. : Реферат, 2007. – 640 с
86. Шишкін В. І. Змагальність – принцип судочинства в демократичному суспільстві // Право України. – 1999. – № 12. – С. 21–24.
87. Шкребець Д.В. Поняття і види доказів в цивільному процесі // Часопис Київського університету права. - №4. – 2011. – с.248-252 / Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2011_4/248.pdf
88. Яковлев С. Сутність касаційного провадження та предметні повноваження суду касаційної інстанції // Вісник Академії правових наук України 2012 № 2 (69). – с.141-150

12. Методичне забезпечення

Брацук І.З. Порівняльне цивільне процесуальне право: програма курсу та плани семінарських занять для студентів факультету міжнародних відносин. - Львів: факультет міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка, 2021. – 40 с.